

Японски цветен трипс

Автор(и):

Дата: 31.05.2016 Брой: 5/2016

Thrips setosus (Moulton)

Synonym: *Taeniothrips setosus* Moulton, 1928: 328.

Класификация: *Thysanoptera, Thripidae*

Категоризация: Основен вредител по краставица, домати, патладжан, пипер. През 2014 година е включен в EPPO Alert list – Вредители, представляващи възможен риск за страните от EPPO региона. (EPPO Alert list – 2014-10).

Икономическо значение:

В наличната литература няма индикация, че *T. setosus* причинява тежки преки или косвени щети в неговия район на произход. Въпреки това проучванията, проведени в Япония, показват, че *T. setosus* има бързо развитие, висока плодовитост и висок потенциал за нарастване на популацията. При тези изследвания са установявани също и голям брой растения - гостоприемници, в съчетание със способността за предаване на вируси. При подходящи условия за развитие *T. setosus* може да се намножи и да се окаже сериозна заплаха за растенията, особено тези, отглеждани в оранжерийни условия.

Като преносител на вируса на доматиената бронзовост този трипс представлява опасност както за растенията на открито, така и за тези, отглеждани в оранжерии – растения за засаждане, рязан цвят и други декоративни от различни семейства – включително ***Solanaceae* и *Cucurbitaceae***.

Поради малкия си размер и висока размножителна способност е трудно този неприятел да бъде открит и да се контролира. Желателно е да се вземат мерки, за да се избегне рискът от по-нататъшно разпространение на *T. setosus* в региона EPPO.

Гостоприемници:

Основни гостоприемници на *T. setosus* са краставица, тиква, домати, патладжан, картоф, сладък пипер, тютюн, хортензии, сусам, декоративни цветя. Съобщен е в Корея като неприятел по ориза, в Япония по тютюна и доматиите, в Холандия и по плевелни растения като *Lamium purpureum*, *Heracleum sphondylium* и *Urtica dioica*.

Пренасяне:

Този трипс трудно би могъл да се разпространи по естествен път. Вероятно международната търговия спомага неговото разселване. Пренася се с растения за засаждане, рязан цвят и листна маса, плодове и зеленчуци, почвата и хранителни среди.

Повреди:

Въпреки името, което носи (цветен трипс), *T. setosus* не се храни с полен от цветовете на растенията (Murai 2001a). Напада листата на растенията и може да пренася TSWV (Tomato Spotted Wilt Virus).

Биология:

Жизненият цикъл преминава частично в почвата. Подобно на *Thrips palmi* възрастните се появяват от какавидата в почвата и отиват по листата и цветовете на растението, където снасят яйцата си. Ларвите от втора възраст преминават в почвата, където какавидират и завършват цикъла си на развитие. Устните органи са специализирани за смучене. Като последица повредите по растенията са причинени от смучене на сок при храненето на неприятеля.

Контрол:

Популациите на *Thrips setosus* могат да се проследят чрез поставяне на сини и черни лепливи уловки.

За борба с неприятеля се прилагат механични и културно-стопански мероприятия.

От биоагентите най-подходящи са видове от род *Amblyseius* – хищни акари или род *Orius* – хищни дървеници.

В страни с разпространение на трипса се води химична борба на полето и особено в оранжерии, като се прилагат имидаклоприд и пиретроиди, но те унищожават естествените видове.